

24 FRANCESC i la nostra CASA DE TOTS

Carta «*Laudato Si'*» —«*Lloat sigueu*»—

43 Cal canviar EL MODEL DE DESENVOLUPAMENT GLOBAL

Segons Francesc, aquest principi és indiscutible. Ell parteix del que ha conegut i del que ha viscut, i també de la seva manera de pensar sobre el sentit del progrés de la humanitat i de les conseqüències nefastes d'uns models de producció i de consum que han provocat iniquitat i injustícia al llarg de les darreres dècades. Si aquests models persisteixen, el deteriorament de la humanitat esdevindrà irreparable.

Ell no dissimula ni les seves inquietuds ni les seves conviccions. El creixement de l'economia és una realitat. Els avenços tecnològics han estat superiors a tots els pronòstics, i ben segur que aniran més enllà en els propers anys. Malgrat això, no sembla pas que la qualitat de vida dels éssers humans hagi millorat en tots els aspectes, és a dir, de manera integral. Ell no creu que el progrés de la humanitat sigui assolible si s'ha de fonamentar en el desenvolupament tecnològic i econòmic.

Per això, ens cal canviar el model de desenvolupament global per tal que sorgixin nous models de progrés, la qual cosa implica repensar el sentit de l'economia i dels seus objectius. **«Es tracta de repensar la nostra idea de progrés»** (LS 194).

En aquest context, Francesc fa caricatura del discurs sobre el creixement sostenible: tan sols pretén distreure l'atenció i donar excuses; utilitza el llenguatge i els valors de l'ecologia en el marc del discurs sobre les finances i la tecnocràcia, sense mirar més enllà; redueix la responsabilitat social i mediambiental a una sèrie de mesures de màrqueting i imatge. **«El principi de maximització dels beneficis econòmics, sovint aïllat de tota altra consideració, reflecteix una manca de comprensió de la veritable concepció de l'economia»** (LS 195).

Un raonament semblant a aquest també serveix per posar en qüestió la manera d'exercir l'acció política, sovint sense respectar el **principi de subsidiarietat**. Aquest principi exigeix més sentit de responsabilitat per al bé comú als qui tenen més poder en la societat (LS 196).

Per això, Francesc ha escrit que *«necessitem una política que pensi amb visió àmplia i sigui capaç de gestionar els diversos aspectes de la crisi amb un enfocament nou, de caràcter integral i interdisciplinari. Sovint la política mateixa és responsable del seu propi descrèdit, per la corrupció i la manca de bones actuacions públiques»* (LS 197). Si l'Estat no exerceix les seves responsabilitats, alguns grups empresarials exerciran el poder real i creuran que estan autoritzats per actuar al marge de la llei, fomentant formes d'abús i de crim molt difícils d'erradicar.

Davant d'aquesta realitat, Francesc no calla: *«Si la política no és capaç de trencar aquesta lògica perversa, i es dedica a mantenir discussions inútils, mai no afrontarem els greus problemes de la humanitat»* (LS 197).

44 RELIGIONS I CIÈNCIES s'han de trobar i dialogar

Francesc al·ludeix a un principi que considera fonamental i que justifica una reflexió en les circumstàncies en què ens trobem. Les ciències empíriques no poden respondre satisfactòriament a dues qüestions: el sentit de la vida humana, i la relació de l'ésser humà amb les altres criatures. Tan sols les religions poden donar respostes adequades a aquestes dues qüestions (cf. LS 199).

Els progressos de les ciències donen resposta a moltes qüestions relatives a la vida humana, però no a totes ni de forma adequada. *«Qualsevol aportació tècnica que les ciències pretenguin oferir-nos serà impotent per resoldre els greus problemes del món si la humanitat perd el seu rumb i si ignorem les grans motivacions que fan possible que visquem en harmonia, que fem sacrificis, i que siguem generosos amb els altres»* (LS 200).

Francesc ha subratllat el paper de les religions en la vida de l'ésser humà, i ha justificat la seva manera de pensar: *«La major part dels habitants del planeta es declaren creients. Aquest fet hauria d'impulsar les diverses religions a dialogar entre elles sobre qüestions relatives a la protecció de la natura, la defensa dels pobres, i la construcció de xarxes de respecte i de fraternitat»* (LS 201).

No tan sols cal un diàleg obert i respectuós entre les religions, sinó també entre les ciències i entre els moviments ecològics, en els quals els conflictes ideològics són freqüents. Francesc conclou amb una frase clau en el conjunt de la seva reflexió sobre la necessària cura de la casa de tots: *«La gravetat de la crisi ecològica ens exigeix a tots que pensem en el bé comú i que emprenguem un camí de diàleg que requereix paciència, autodisciplina i generositat»* (LS 201).

«Seria simplista creure que els principis ètics tan sols poden ser presentats de manera abstracta, deslligats de tot context; el fet que hagin estat escrits amb un llenguatge religiós no els priva de valor en el debat públic» (LS 199).

- Hi ha qui creu que la religió no és necessària per donar sentit a la vida humana. Quines raons poden justificar aquesta opinió?
- Si creus en Crist Jesús, pots afirmar que la teva fe t'ajuda a comprendre i interpretar la realitat de la vida humana i del seu entorn?

edebé

Extracte del llibre *Carta del PAPA FRANCESC — ECOLOGIA INTEGRAL*
Selecció i desenvolupament: FRANCESC RIU i MARGARIDA MOGAS